

नव जनचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

"सुपरस्टार"को दर्जा दिँदै उनका दर्शकलाई मात्र र्शान दिइएको छ ।

युवापुरस्तामा रुचाइएका चर्चित अभिनेता प्रदीप खड्का सोमबार आफ्नो 33औं जन्मदिन मनाउँदैछन् । २०८८ साल फागुन २६ गते ललितपुरको कुसुन्तीमा जन्मिएका उनको जन्मदिनको अवसर पारेर फिल्म "पितामह"को नयाँ टिजर सार्वजनिक गरिएको छ । कञ्चन पट्टीले निर्देशन गरेका फिल्मको प्रसन्नप्रधान टिजरमा उनलाई "सुपरस्टार"को दर्जा दिँदै उनका दर्शकलाई मात्र र्शान दिइएको छ ।

आजको विचार...

कस्तो (पूर्व पेचमा) मणि शर्मा

दिलिप रायमाझी अभिनीत फिल्म "हेल्थो काँशिराम"को प्रदर्शन मिति घोषणा गरिएको छ । निर्माण पक्षले सोमबार फिल्मको फर्स्टलुक पोस्टर ल्याउँदै आउनु जेठ २ गतेका लागि प्रदर्शन मिति तय गरेको हो । सार्वजनिक पोस्टरमा अभिनेता दिलिप रायमाझीलाई धडा बोको बोकेर हिंडिरहेको देख्न सकिन्छ । यसबाट यो फिल्म कलेजी जनरामा बनेको अनुमान गर्न सकिन्छ । फिल्मको कथावस्तु अहिले सुन्नुकाको छैन । तर निर्माण टिमका अनुसार, फिटे सार्वजनिक हुने टिजरमाईत धाप जानकारी जराइनेछ ।

३ वर्ष ३० अंक २२६ २०८१ फागुन २६ गते मंगलबार 11 March 2025, Tuesday पृष्ठ संख्या ८ मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार
ट्याङ्की सफा गर्ने क्रममा ४ जनाको मृत्यु

(रासस/एनबीआई)

रुम्बई, फागुन २५/मुम्बईको नागपाडाको मिन्ट रोडमा गुड लक मोटर ट्रेनिङ स्कूल नजिकै निर्माणाधीन भवनमा पानीको ट्याङ्की सफा गर्ने क्रममा निसासिएर चार जना कामदारको मृत्यु भएको अधिकारीहरूले आइतबार बताएका छन् ।

निसासिएर हसिपाल शेख (१९), राजा शेख (२०), बिजुल्ला शेख (२६) र इमानुडु शेख (२८) का मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ । पानी ट्याङ्कीमा उपस्थित पञ्जी कामदार पुहान शेख (२९) लाई अस्पतालमा भर्ना गरिएको र उनको उपचार भइरहेको छ । बृहन्मुम्बई म्युनिसिपल कार्पोरेशन (बीएमसी) अधिकारीहरूका अनुसार, घटना मिन्ट रोड नागपाडा मुम्बईको गुड लक मोटर ट्रेनिङ स्कूल नजिकै १२.२९ बजे भएको र मुम्बई फायर ब्रिगेड (एमएफबी) लाई १.३३ बजे रिपोर्ट गरिएको जनाएको छ । बीएमसी अधिकारीहरूले एक मजदुरलाई अस्पतालमा भर्ना गरी उपचार भइरहेको जानकारी दिए । यस विषयमा थप विवरणहरू आउन बाँकी छ ।

नगरको परिचय बदल्न कस्सिएका युवा

रायचन्द्र रायमाझी
पाल्पा, फागुन २६/तानसेन आफैमा पर्यटकीय नगर हो । यहाँ थुप्रै ऐतिहासिक तथा धार्मिक पर्यटकीय स्थलहरू रहेका छन् । तर प्रचार-प्रसार र संरक्षणको अभावका कारण पाल्पा पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा पछाडी परेको छ ।

माल पाएर चाल नपाएको भने जस्तै यहाँ प्रसस्त मात्रमा ऐतिहासिक सम्पदा, कलाकृति र सौन्दर्यता बोकेका स्थलहरू भए पनि वेवास्ताका कारण पर्यटन र धार्मिक क्षेत्रले फड्को मार्न सकेको छैन । सरकार र सम्बन्धित निकायबाट पाल्पाको पर्यटन विकासमा प्रभावकारी कदम चाल्न नसकिरहेका बेला तानसेनका युवाहरूले भने पर्यटकीय, धार्मिक स्थलहरूलाई राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा चिनाई तानसेन नगरको परिचय नै बदल्न कस्सिएका छन् ।

स्वदेशमै केही गर्नु भनेर लागेका यहाँका युवाहरूले कागजमा सिमित तानसेनको परिचयलाई व्यवहारबाटै देखाउने गरी सक्रिय रूपमा लागेका हुन् । सामाजिक क्षेत्रमा सक्रिय नारायण युवा क्लब, पाल्पा साइबिलिङ संघ र पाल्पा जेसिबमा आवद्ध युवाहरू यहाँको विकासमा सक्रिय भएर लागेका

हुन् । उनीहरूले यहाँको सामाजिक क्षेत्रमा सचेतना जगाउने, पर्यटन तथा धार्मिक क्षेत्रलाई सफा, स्वच्छ बनाई आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरू भित्र्याउने, खेल क्षेत्रलाई राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा चिनाउने, स्थानीय जनप्रतिनिधिहरूलाई जनताप्रति जवाफदेही र जिम्मेवार बनाउने जस्ता कार्यमा लोभ लाग्दो रूपै सक्रियता देखाउँदै आएका छन् । २०५४ सालमा स्थापना भएको नारायण युवा क्लबले अलव्यस्त अवस्थामा रहेका तानसेनका ऐतिहासिक अमरनारायण मन्दिर, नारायणस्थानको फुलबारी, अमरनारायण पोखरीहरूको संरक्षण, प्रवर्द्धन गर्ने काम गरेको छ । केही वर्ष अघि तानसेन नगरपालिकाले यि क्षेत्रहरूको संरक्षणमा मोटो रकम खर्च गरे पनि व्यवस्थित हुन नसकेका बेला क्लबमा आवद्ध युवाहरूले भने आफ्नै परिश्रम र लगानीबाट उक्त क्षेत्रहरूको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्दै आएका छन् । विगतका वर्षहरूमा स्थानीय सरकारले यस क्षेत्रको सरसफाई र संरक्षण गर्दै आए पनि गत वर्षदेखि क्लबको अनुवाइमा टोल विकास संस्था, युवा, महिलाहरूको सहयोगमा नारायणस्थान फुलबारी, मन्दिर र पोखरी चिठिक बनावट आएको पाइन्छ ।

चिउरी, खलुङ, कपुर र चाप जस्ता कोटविस्वा समेत रोपेका छन् । फूलबारीको दक्षिण क्षेत्रमा १०८ गार्डमुड धारा, पोखरी, पोखरीको बिचमा शिवलिङ्ग बनाउने काम पनि क्लबले नै गरेको छ । त्यति मात्रै होइन क्लबले पछिल्लो समय जिल्लामा चोरीका घटनाहरू, सवारी दुर्घटना, लैङ्गिक हिंसा, साइबरकाइम, लागूऔषध दुर्व्यसनी जस्ता घटनाहरू बढ्दै गएकोले तिनीहरूलाई नियन्त्रण गर्ने उद्देश्यले सुरक्षा सचेतना कार्यक्रम समेत गर्दै आएको छ । शान्त र सभ्य समाज निर्माणका लागि क्लबले संस्थागतमूलक कार्यक्रम गर्ने गरेको हो । तानसेनलाई पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा विकास गर्ने र

समाजलाई सही दिशातर्फ लैजाने काममा निःस्वार्थरूपमा युवाहरू सक्रिय हुँदै आएको क्लबका अध्यक्ष प्रबिनराज शाक्यले बताए । उनले भने, 'यहाँ रहेका धार्मिक तथा पर्यटकीयस्थल हाम्रो सौन्दर्यका गहना हुन् । यहाँ थुप्रै पर्यटक तथा दर्शनार्थीहरू आउने गर्दछन्, त्यसैले पनि तानसेनलाई स्वच्छ, सुन्दर र हराभरा बनाउन आवश्यक छ । त्यो कर्तव्य हामी युवाहरूको पनि हो ।' क्लबले सामाजिक क्षेत्रको विकाससँगै वातावरणलाई स्वच्छ, सफा र सुन्दर बनाउने दिशामा प्रशासनीय कार्य गर्दै आएको क्लबका संस्थापक अध्यक्ष हिमालत श्रेष्ठले बताए ।

...बाँकी अन्तिम पेचमा

सडकको संरक्षण गरौं

- सडक सबैको साझा सम्पत्ति हो, त्यसको संरक्षण र संवर्द्धन गर्नु सबैको दायित्व हो, त्यसैले,
- सडक सीमा अतिक्रमण गरी घर, टहरा निर्माण नगर्औं,
- निर्माण सामग्री सडकमा नथुपार्औं,
- सडकमा सवारी साधन धुने नगर्औं,
- सडकका नालीमा अवरोध नगर्औं,
- सवारी आवागमनमा बाधा नपुऱ्याऔं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

रामपुरका किसानलाई आलु स्याहार्न भ्याइनभ्याई

रामपुर (पाल्पा), फागुन २६/खेतबारीमा किसानहरू आलु खन्ने काममा व्यस्त छन् । आलु खन्ने र उत्पादित आलु घर-घरमा थन्क्याउने कार्य उनीहरू व्यस्त छन् । व्यावसायिक उत्पादनका लागि आलु लगाएका किसानले खेतमा लगाएर आलु खन्ने काम गरिरहेका छन् ।

एकै पटक आलु उत्पादन भएपछि दिनभर खेतमा लगाएर आलु खन्ने कार्य भएको पाल्पा रामपुरका युवा सुशील ढुङ्गाना बताउनुहुन्छ । उनले रामपुर-५ सानीअमराई बहुखोला खेतमा करिब आठ रोपनी खेतमा आलु लगाएका छन् । 'शनिवार र आइतबार दुई दिनसम्म १६/१७ जनाले आलु खन्ने काम भएको छ, उनले भने, 'एकै पटक उत्पादन हुने हुनाले परिवारले मात्रै खनेर नसकिने भएपछि खेताला खोजेर आलु खनिएको छ ।' उनले यस पटक चार विन्डन आलु लगाएका छन् । उत्पादन राम्रै भएकाले आलुबेतीबाट उत्साहित छन् । यो वर्ष करिब ५० विन्डन आलु उत्पादन

हुने उनको अनुमान छ । रामपुर बेम्फाङ बजारमा व्यवसाय सञ्चालन गरेका ढुङ्गानाले घरमा कृषि कार्यमा जोड दिँदै आएका छन् । शनिवार पसल बन्दको समय पारेर खेताला खोजेर आलु खन सुरु गरेको उनले बताए । 'आलु खन्ने काम भएको छ, फल राम्रो लागेकाले

उत्पादन राम्रो छ, खेतमा दिनभर खेतालाबाट आलु खन्ने र साँझमा घरमा थन्क्याउने कार्यले एउटा आलु उत्सवजस्तै लागेको छ, घरका कोठाहरू अहिले आलुले भरिएका छन्, यो देखेर रमाइलो लागेको छ, पसलमा काम नभएको समयलाई सदुपयोग गर्दै घरमा कृषि कार्य तथा

पशुबस्तुको स्याहारमा व्यस्त हुन्छु, फुर्सको समय मैले खेर फालेको छैन, उनले भने । उनले खुमलटार रातो जातको आलु लगाएका छन् । बाउबाजेको पालादेखि नै आलुबेती गर्दै आएको उनी बताउनुहुन्छ । पहिला-पहिला घरयासी प्रयोजनका लागि मात्रै आलु लगाउने गर्थे । हिजोआज भने विक्रीका लागि उन्नत जातका आलु लगाउन थालेका छन् । रामपुर नगरपालिकाले शीतभण्डार निर्माण गरेपछि उनले व्यावसायिक उत्पादनमा जोड दिएका हुन् । भण्डारण गर्न अन्यत्र लैजानु पर्ने, आने गर्दा ठाउँमा भण्डारणको राम्रो सुविधा भएपछि व्यावसायिक ढङ्गबाट बेची गर्न थालेको ढुङ्गानाले बताए । आलु खनेर सकेपछि शीतभण्डारणमा राख्ने र पछि बेचौंसाँझमा मर्हो मूल्यमा विक्री गर्ने लक्ष्यसहित योजनाबद्ध तरिकाले आलु लगाउने गरेको उनको बताइ छ ।

...बाँकी अन्तिम पेचमा

विज्ञान/सूचना प्रविधि

डिलिट भएका म्यासेज यसरी गर्नुस् रिस्टोर

फोनमा हायो दैनिक जीवनका कयौं कुरा हुन्छन् । तर कहिलेकाहीं भुल्किएर वा बृटिवश म्यासेज डिलिट गर्छौं । यस्तो भइहाल्यो भने के गर्ने ?

सूचना होस् वा व्यक्तिगत चिज अत्यावश्यक नै रहेछ भने त के गरौं अनि के नगरौं भन्ने अत्यास हुन्छ । तर एप्पलका उत्पादनहरूमा प्रयोगकर्ताका लागि भने हासलै डिलिट भएका म्यासेज रिक्भर गर्ने बिल्ट इन उपाय छन् ।

आइफोन वा आइप्याडमा म्यासेज फिल्टर हुनेबल

आइफोन वा आइप्याडमा म्यासेज वा कुराकानी डिलिट भयो ? तल दिइएका निर्देशन तपाईंको उपकरणमा म्यासेज फिल्टर अन छ कि छैन भन्नेमा भर पर्छ । म्यासेज फिल्टरडले म्यासेजलाई प्रेक, अज्ञात प्रेक र नपडिइएका म्यासेज भनेर छुट्टा छुट्टै सूचिमा वर्गीकृत गर्छ । तर तपाईंहरू मध्ये केहीले आफ्नो उपकरणमा यो फिचर अन नगरेको पनि हुन सक्छ । म्यासेज फिल्टर अन गर्न यी कदम चाल्नुहोस्

आइफोन वा आइप्याडको सेटिङमा जानुहोस् ।

- तलतिर स्क्रोल गरेर एप्सलाई ट्याप गर्नुहोस् ।
- म्यासेजमा ट्याप गर्नुहोस् ।
- म्यासेज फिल्टरिङ सेल्समा जानुहोस् अनि फिल्टर बन्दोने सेल्स स्लीच अन गर्नुहोस् ।

एक पटक यो फिचर हुनेबल भएपछि यसले स्वतः म्यासेजहरूलाई विविध श्रेणीमा वर्गीकृत गरेर र राख्छ । यस्तो गर्दा इनबक्समा भएका म्यासेज म्यासेज गर्न सजिलो हुन्छ, स्पाम वा नचाहेका टेक्स्ट म्यासेजको भीड कम हुन्छ फिल्टर बन्दमा गएर फिल्टर भएका म्यासेज हेर्न सकिन्छ ।

म्यासेज फिल्टर टर्न अन हुँदा म्यासेज मुख्य गरी चार श्रेणीमा देखिन्छ

- अन म्यासेज: यसमा सबै खालका म्यासेज देखाउँछ ।

नोन सेल्स: यसमा मोबाइलको कन्ट्याक्ट मुक्काम सेप गरिएका नामबाट बाएका म्यासेज हुन्छ ।

जनोन सेल्स: मोबाइलमा सेप नभएका नम्बरबाट बाएका म्यासेज देखाउँछ ।

वनरिड म्यासेज: मोबाइलमा बाएका तर क्लिउसम्व तपाईंले नपढेको म्यासेज यसमा देखिन्छ ।

फिल्टरिङ सिप्टमले म्यासेज अर्गनाइज गर्न मद्दत गर्छ नै तनिकेका सेन्डरहरूबाट म्यासेज आउंदा नोटिफिकेशन पनि घटाउँछ । यसले स्पाम वा नचाहेको टेक्स्ट म्यासेजले गर्दा हुने अवरोध पनि कम हुन्छ । अब कुरा गरौं आइफोन र आइप्याडमा डिलिट भएका म्यासेज रिक्भर गर्नेबारे ।

आइओएस १६ वा त्यसपछिको भर्जनमा चले आइफोन वा आइप्याडओएस १६.१ वा त्यसपछिको भर्जनमा चले आइप्याडमा तपाईंले म्यासेज एपबाट डिलिट भएका कुराकानी निम्न तरिकाले रिस्टोर गर्न सक्नु हुन्छ:

म्यासेज फिल्टर बन्द हुने भने

- आइफोन वा आइप्याडमा म्यासेज एप खोल्नुहोस् ।
- बायाँ कुनामा रहेको एडि्टमा थिच्नुहोस् ।
- ड्रप डाउन मेनुमा हालै डिलिट भएका

म्यासेज सेलेक्ट गर्नुहोस् ।

- डिलिट भएका सबै म्यासेज चाहिएको छ भने पुछारतिर दायाँपट्टी रहेको रिक्भर म्यासेज ट्याप गर्नुहोस् ।
- केही प्रेकले पठाएको म्यासेज मात्रै चाहिएको छ भने दायाँ पुछारमा रहेको रिक्भरमा थिचेर आफुले रिक्भर गर्न चाहेको प्रेकको नाम हालेर रिक्भर म्यासेज ट्याप गर्नुहोस् ।

म्यासेज फिल्टर बन्द छ भने

- आइफोन वा आइप्याडमा म्यासेज एप खोल्नुहोस् ।
- बायाँ कुनामा फिल्टर्समा थिच्नुहोस् ।
- रिसेन्टली डिलिटिड सेलेक्ट गर्नुहोस् ।
- डिलिट भएका सबै म्यासेज चाहिएको छ भने पुछारमा बायाँ पट्टी रहेको रिक्भर अलमा थिच्नुहोस् त्यसपछि रिक्भर म्यासेज ट्याप गर्नुहोस्
- तपाईं कुनै प्रेकले पठाएको म्यासेज मात्रै रिक्भर गर्न चाहनु हुन्छ भने पुछारमा दायाँ रहेको रिक्भरमा थिचेर आफुले रिक्भर गर्न चाहेको प्रेकको नाम कन्फर्म गरी रिक्भर म्यासेज ट्याप गर्नुहोस् ।

यसमा गएको ३०-४० दिनमा डिलिट भएका म्यासेज मात्रै रिक्भर हुन्छ । आइओएस १६ वा आइप्याड ओएस १६.१ अपडेट गर्नु अघि म्यासेज वा कुराकानी डिलिट भएका छन् भने यिनीहरू रिक्भर हुन्न ।

-रातोपाटी डटकम

'डेटा सेन्टर' सूचीकृत गर्न एनसेलले दियो निवेदन

निजी क्षेत्रको दूरसंचार सेवा प्रदायक कम्पनी एनसेलले आफ्नो 'डेटा सेन्टर' दर्ता गर्न निवेदन दिएको छ । संचार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयको सूचना तथा प्रविधि विभागमा सूचीकृत हुन एनसेलले निवेदन दिएको हो ।

संचार मन्त्रालयले गत माघ १२ गते डेटा सेन्टर तथा क्लाउड सेवा संचालन तथा व्यवस्थापनसम्बन्धी निर्देशिका, २०८१ जारी गरेको थियो । त्यसअनुसार, हाल संचालनमा रहेका डेटा सेन्टर एवं क्लाउड सेवा प्रदायक ६ महिनाभित्र विभागमा सूचीकृत हुनु पर्छ । सोहीअनुसार सूचीकृत हुन आउने पहिलो सेवा प्रदायक एनसेल बनेको हो ।

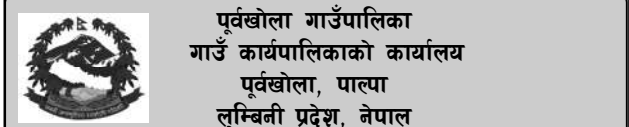
डेटा सेन्टर र क्लाउड सेवा प्रदायकलाई सूचीकृत हुन सूचना-प्रविधि विभागको निर्देशन विभागका निर्देशक लोकराज शर्मांले अन्य सेवा प्रदायक पनि बुझ्न आएको बताए । "अहिले एनसेलले निवेदन दिइसकेको छ । अरू पनि डेटा सेन्टर सूचीकृत गर्न बुझ्न आइरहेका छन्," शर्मांले भने । सूचना प्रविधिको प्रयोगमार्फत सरकारी, सार्वजनिक र निजी क्षेत्रबाट सिर्जना भएका डेटाहरूको सुरक्षित तथा गोपनीय तवरले देशभित्र भण्डारण गर्न प्रोत्साहित गर्न निर्देशिका ल्याइएको विभागले जनाएको छ ।

-भाइबरी डटकम

पूर्वखोला गाउँपालिकाको अनुरोध

- ▶ बाभो जग्गा नराखौं/राख्न नदिउँ ।
- ▶ सार्वजनिक सम्पत्ति ऐतिहासिक, पुरातात्विक तथा धार्मिक सम्पदाको संरक्षण गरौं ।
- ▶ खानोपानीका मुल मुहानहरूका संरक्षण गरौं ।
- ▶ वन जंगलमा आगलागी हुन नदिन सावधानी अपनाऔं ।
- ▶ आफ्नो घर-आँगन वरपर सधैं सफा र स्वच्छ राखौं ।
- ▶ आफ्नो वरपर सञ्चालनमा रहेको विकास निर्माण कार्यहरूको नियमित अनुगमन गरौं ।
- ▶ आफ्ना नानी-बाबुहरूको शिक्षा, स्वास्थ्यमा ध्यान पुऱ्याउनुको साथै उनीहरूको क्रियाकलाप प्रति सधैं सजग रहौं ।
- ▶ कुनै सामान वा बस्तु खरिद (किन्दा) लेवल हेरेर म्याद रहे-नरहेको एकिन गरेर मात्र खरिद गर्ने बानी बसालौं ।
- ▶ म्याद गुजेका (Date Expiry) सडेगलेका सामाग्रीले हाम्रो स्वास्थ्यमा प्रत्यक्ष असर पर्ने भएको हुँदा त्यस्ता सामाग्रीको बिक्री वितरण नगरौं ।
- ▶ व्यापार, व्यवसाय, उद्योग, कलकारखाना सञ्चालन गर्दा सम्बन्धित निकायमा दर्ता गरी इजाजत-पत्र लिएर मात्र सञ्चालन गरौं ।
- ▶ जन्म, मृत्यु, बसाइसराई, विवाह, सम्बन्ध विच्छेद जस्ता व्यक्तिगत घटनाहरूको घटना घटेको ३३ दिन भित्र दर्ता गरौं ।

सुन्दर प्रसाद श्रेष्ठ भागिरीथी शर्मा भट्टराई नुन बहादुर थापा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत उपाध्यक्ष अध्यक्ष

विश्वको 'सबैभन्दा सही' समय दिने घडी बिक्रीमा

विश्वकै 'सबैभन्दा सही समय' दिने घडी बिक्रीका निमित्त राखिएको छ । ३३ लाख अमेरिकी डलरमा बिक्रीका निमित्त राखिएको उक्त घडी फ्रिजजले फराकिलो देखिन्छ ।

क्योटोस्थित निर्माता कम्पनी सिमादजु कर्पोरसनका अनुसार 'एयर ब्लक ओसी ०२०' समयका लागि यति सही छ कि यसलाई एक सेकेन्डले विचलित हुन १० अर्ब वर्ष लाग्नेछ । 'स्टोन्टियम अफिकल ल्याटिस ब्लक' भनेर चिनिने यो घडी सेकेन्ड परिभाषित गर्ने हालको मानक सिजियम आणविक घडीभन्दा १०० गुणा बढी सही भएको सिमादजु कर्पोरसनले जनाएको छ ।

'कभर'सहित करिब एक मिटर (तीन फिट) अग्लो यो घडी मेसिनको आवतन २५० लिटर अघाको मात्र छ । यो अनुसन्धानको क्षेत्रमा पनि प्रयोग गर्न सकिन्छ । सिमादजुले आगामी तीन वर्षमा आफ्ना १० वटा घडी बिक्री गर्ने लक्ष्य राखेको छ । ग्राहकहरूले टेक्नोलोजिक गतिविधिको अबलोकनजस्ता क्षेत्रमा वैज्ञानिक अनुसन्धानलाई अगाडि बढाउन ती घडीहरू प्रयोग गर्न उपयुगी हुने कम्पनीले बताएको छ । टोकियोको प्रसिद्ध स्काई 'टी'मा यसअघि

सापेक्षताको सामान्य सिद्धान्तको परीक्षण गर्न अण्टिकल जाली घडीहरू जडान गरिएको थियो । परीक्षणपछि 'बलियो

डडेलोबाट बचौं र बचाऔं

- सर्लाई, लाईटएजस्ता प्रज्वलनशील वस्तु बालबालिकाले भेट्ने ठाउँमा नराखौं, जंगलमा सलाई तथा लाईटको प्रयोग नगर्नौं र गुनै गुनै भए सावधानी पूर्वक प्रयोग गरी राम्रोसँग निभाऔं, सानो असवधानीले जंगलमात्र होइन आसपासका बस्ती समेत उजाड हुन सक्छन्, जन, धन र वनको संरक्षण गरौं, सचेत बनौं, डडेलोबाट आफू पनि बचौं र अरुलाई पनि बचाऔं ।

अनुरोधक डिभिजन वन कार्यालय ताबसेन, पार्ल्या

पशुपालक कृषकहरूलाई खोरेत रोग सम्बन्धी जानकारी

- यो पशुमा लाग्ने सरुवा रोग हो । यो रोगले पशुको मुख र खुट्टामा घाँउ बनाउँछ । यो रोग एक पशुबाट अर्को पशुमा सजिलैसँग सकिन्छ । यो रोग स्थानीय पशुहरूलाई भन्दा उन्नत नसक्का पशुहरूमा बढी रूग्ना देखा पर्दछ ।

खोरेत रोग सन् तरिका

- खोरेत रोग हावा, पशुको दाना, पानी, घाँस, चरन आदिको लसपसबाट एक पशुबाट अर्को पशुमा तुरन्तै सर्दछ । यस रोगको सन् अवधि १ देखि ७ दिनसम्म हुन्छ ।

खोरेत रोगका मुख्य लक्षणहरू

- पशुलाई एकमाथी १०४देखि १०६ डिग्री ज्वरो आउने, पशु भोकैराउने, खुट्टामा घाउ भएको छ भने खोचिउने, हिड्नुले गर्न नसक्ने र साथै घाउमा फिन्गार धुमेको देखिने हुन्छ ।
- पशुले खाने कुरा नखाने, मुखमा घाउजस्तै देखिने, मुखबाट न्याल काढ्ने, ओठ मिजाहरूमा छटिटा आउने र यसरी घाउ बढ्दै गइमा खुट्टा, कलचौडो र धुन समेतमा पनि घाउहरू देखिने हुन्छ ।
- यदि रोगि पशु ब्याउने भएमा गर्भ पतन , तुहिन पनि सक्दछ । स-साना वाघ्टा, वाघ्टीमा रोगको प्रकोप बढेमा सन् पनि सक्दछन् । यी लक्षणहरू हेरेर सजिलै खोरेत रोग पत्ता लगाउन सकिन्छ ।

खोरेत रोगको उपचार

- माथीका लक्षणको आधारमा पशुमा बढी ज्वरो भएमा ज्वरो घटाउने औषधिहरू दिने, घाउहरू निको पार्न र अन्य जिवाणुहरूले आक्रमण नगरोस भनेर एन्टीबायोटिकको मात्रा मिलाई प्रयोग गर्नुपर्दछ । मुखको घाउ फिटिकिरी तथा पोटास पानीले सफा गर्ने, खुट्टा कल्चौडोको घाउ सफा गरी महलम (हिमेक्स, चारमिल आदि) लगाउने र मोठ तथा खोर्समा फिनाइल पानीले सफा गर्नु पर्दछ ।

रोकथाम

- रोग नलागोस भनेर पशुहरूलाई पहिले नै खोरेत रोग विरुद्धको औषधिहरू लगाउनु पर्दछ ।
- रोग देखापरेमा तुरन्त पशु चिकित्सक तथा प्राविधिकहरूको सल्लाह अनुसार उपचार गर्नु पर्दछ ।
- रोगी पशु र निरोगी पशु छुट्टै राख्न पर्दछ ।
- रोगी पशुले प्रयोग गरेको दाना पानीका भाडाकुडाहरू, निरोगी पशुसँग लसपस गर्नु हुँदैन ।

अनुरोधक भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र पार्ल्या

अखिलका पूर्व अध्यक्ष लुगेली नेवि संघमा प्रवेश

पाल्पा, फागुन २६/नेकपा माओवादी केन्द्र निकट विद्यार्थी संगठन अखिल (क्रान्तिकारी) विभूवन बहुमुखी क्याम्पस पाल्पाका पूर्व इकाई अध्यक्ष एवं स्वयंसेवक श्रीम लुगेली नेपाल विद्यार्थी संघमा प्रवेश गरेका छन् । नेपाली कांग्रेस विधानको धारा ४(१) बमोजिम कांग्रेसको सदस्यता लिई उनी नेवि संघ प्रवेश गरेका हुन् ।

लुगेलीलाई नेपाली कांग्रेसका पाल्पाका सभापति हिमालदत्त श्रेष्ठ, सचिवहरू सन्तोष कुमार थापा, सुमती अधिकारीले कोष सस्यताको प्रमाणपत्र दिएका थिए । उनले कोष सस्यता

लिएसँगै आधिकारीक रूपमा नेवि संघमा प्रवेश गरेका हुन् । स्वतन्त्र विद्यार्थी युनियनको निर्वाचनको मुखमा आएर संगठनको सक्रिय नेता नेवि संघ प्रवेश गरेपछि अखिल (क्रान्तिकारी) मा ठूलो हलचल नै आएको छ । उनको प्रवेशले अखिललाई ठूलो थक्का लाग्ने बताइएको छ ।

लुगेलीलाई कांग्रेसका जिल्ला सभापति श्रेष्ठ, सचिवहरू थापा, अधिकारी, कांग्रेसका नेता तथा विभूवन बहुमुखी क्याम्पसका पूर्व स्वयंसेवक सभापति मोती भण्डारी, क्याम्पसका पूर्व स्वयंसेवक सभापति तथा नेवि संघका पूर्व केन्द्रीय सदस्य

हरिबोल भट्टराई, नेवि संघका केन्द्रीय सदस्य सुवास वैरे, कांग्रेस महिला नेतृ शान्ति फेडी, नेवि संघका पूर्व जिल्ला सभापति कुष्ण आले, नेवि संघ क्याम्पसका ईकाई सभापति पुष्पप्रसाद सुवेदी, क्याम्पसका स्वयंसेवक सभापति कुष्ण अर्थात् लगातार विद्यार्थी नेताहरूले नेवि संघमा स्वागत गरेका थिए ।

कांग्रेस सभापति श्रेष्ठले मुलुक परिवर्तनका लागि विद्यार्थी आन्दोलनबाट नेवि संघले महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको स्मरण गराउँदै संघमा इमान्दार र कटिबद्ध भएर लाग्न लुगेलीलाई आग्रह गरे ।

खेलकुद समाचार

पीएम कपमा आर्मीको विजयी सुरुवात

काठमाडौं, फागुन २६/लुम्बिनी प्रदेशमा जारी प्रधानमन्त्री कप पुरूष राष्ट्रिय क्रिकेट प्रतियोगितामा विभूवन आर्मी क्लबले विजयी सुरुवात गर्दा बागमती प्रदेशले लगातार दोस्रो फराकिलो हार व्यहोरेको छ ।

सिद्धार्थनगरस्थित सिद्धार्थ क्रिकेट मैदानमा भएको खेलमा आर्मीले बागमती प्रदेशलाई १३३ रनको फराकिलो अन्तरले हराएको हो । आर्मीले दिएको २६३ रनको लक्ष्य पछ्याएको बागमती २७ ओभरमा १२२ रनमै समेटिएको हो । बिबेक मगरले सर्वाधिक ५१ रन बनाउँदा अन्य ब्याट्समन उल्लेख्य योगदान हुन सकेन । इशान पाण्डेले ११ तथा आशुतोष घिरियाले १० रन बनाए । अन्यले दोहोरो अंकमा रन बनाएनन् । आर्मीका शाहब आलमले ८ ओभरमा ३३ रन दिएर ४ विकेट लिए । आकाश चन्दले ५ ओभरमा २८ रन दिएर ३ विकेट लिए । सोमपाल कामी, नरेन साउद र बक्षिर अहमदले १-१ विकेट लिए ।

त्यसअघि टस जितेर पहिले ब्याटिङ गरेको आर्मीले ५० ओभरमा ७ विकेट गुमाएर २६२ रन बनायो । सन्तोष कार्कीले सर्वाधिक ७६ रन बनाए । कप्तान विनोद भण्डारी ५७ रनमा अभिजित रहे । तुत राज दासले ३६ रन बनाए । बागमतीका लागि इशान पाण्डेले ३४ ओभरमा ११ रन दिएर २ विकेट लिए । रिजन डकाल र प्रतिश जित्तिले पनि समान २ विकेट लिँदा सोनु देवकोटाले १ विकेट लिए । यसअघि बागमती पहिलो खेलमा एपीएफसँग १०० रनले पराजित भएको थियो ।

अर्थ/कंपिरेट समाचार

सेयर बजार घट्ने क्रम अर्भै रोकिएन

पाल्पा, फागुन २६/सेयर बजार मापक नेप्से परिसूचक घट्ने क्रम अर्भै रोकिएको छैन । गत हप्ता आइतबार नेप्से परिसूचक बढेको भए तापनि त्यसपछि लगातार घटिरहेको छ । कारोबार साताको दोस्रो दिन पनि नेप्से ओरालो देखिएको हो ।

सोमबार दोहोरो अंकले घटेको छ । यसदिन नेप्से परिसूचक २० दशमलव ६८ अंकले घटेर घटेर २ हजार ७ सय ५१ दशमलव ४२ अंकमा झरेको छ । ३ सय ११ स्टिक्पको १ करोड ५० लाख ९४ हजार ९ सय १५ किता सेयर ८ अर्ब ३७ करोड ८० लाख ५५ हजार ५७ रुपैयाँमा खरिदविक्री भयो । नेप्से परिसूचक घटे तापनि नेस्डो समृद्ध लघुवित्त, गार्डियन र वीन नेपाल लघुवित्तका लगानीकर्ताले क्रमाएका छन् । कारोबार रकमका आधारमा नेपाल रिड्मन्स कम्पनी शीर्ष स्थानमा रह्यो । सो कम्पनीको ७३ करोड ५० लाख बढीको सेयर कारोबार

भयो । अन्य समूहका सूचकबाहेक सबैको घटेको छ । आजको कारोबारमा अन्य समूह शून्य दशमलव ०८ प्रतिशतले बढेको छ भने अरु सबै समूहको उपसूचक घटेको अवस्था छ । सबैभन्दा धेरै 'मुकुअन फन्ड' तीन दशमलव ०६, व्यापार एक दशमलव ६५, उत्पादन तथा प्रशोधन एक दशमलव १६, जलविद्युत् एक दशमलव १६ र लगानी एक दशमलव ५१ प्रतिशतले घटेको छ । त्यस्तै, बैङ्किङ शून्य दशमलव ४४, विकास बैंक शून्य दशमलव ७३, वित्त शून्य दशमलव ७०, होटल तथा पर्यटन शून्य दशमलव ९९, जीवन विमा शून्य दशमलव ४१, लघुवित्त शून्य दशमलव ६३ र निर्जीवन विमा समूह शून्य दशमलव ६८ प्रतिशतले घटेको छ । कारोबार अर्भै रोकिएन । नेप्से सूचका आधारमा भने सबैभन्दा धेरै 'घनेमी हाइड्रो लिमिटेड'को ११ लाख ६३ हजार आठ सय ५५ किता शेयर किनबिक भएको छ ।

नगरको परिचय...

...यसै पाल्पा साइबिलिङ संघमा आवद्ध युवाहरूले जिल्लामा भएका ऐतिहासिक पर्यटकीय स्थलहरूको बारेमा जानकारी गराउने र आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरू भित्र्याउने अभियानमा सक्रियता देखाएका छन् । उनीहरूले साइकल यात्रामार्फत बाहिर्बाट आउनेहरूलाई जिल्लाका पर्यटकीय स्थलहरूको बारेमा जानकारी गराउन नत कार्तिक २३ र २४ गते दुई दिन 'एतिरेज राइड' समेत आयोजना गरेका थिए । जसमा जिल्लाका ऐतिहासिक धार्मिक, पर्यटकीय स्थलहरू पाल्पा दरबार संग्रहालय, बैरवस्थान मन्दिर, अर्जोली दरबार, रू ऋषिकेश मन्दिर, रिडी, रानीमहल, देवदत्तगढ, लिस्ने शिर लगायतका धार्मिक तथा ऐतिहासिक क्षेत्रमा पुगेर त्यहाँको महत्व र ऐतिहासिकतामा बारेमा जानकारी गराइएको थियो । यहाँको पर्यटकीय

क्षेत्रको प्रचार र खेलकुदको विकासमा टेवा पुगाउने उद्देश्यले यस्ता कार्यहरू गर्दै आएको संघका अध्यक्ष रूपेश महर्जनले बताए । यसै पाल्पा जेसिसमा आवद्ध युवाहरूले पनि युवाहरूको नेतृत्व, व्यक्तित्वको विकाससँगै स्थानीय सरकारलाई जवाफदेही, जिम्मेवार बनाउनुको साथै शिक्षा, स्वास्थ्य र पर्यटनको क्षेत्रमा समेत महत्वपूर्ण कार्य गर्दै आएका छन् ।

जेसिसले केही महिना अघि जनप्रतिनिधि र युवाविच 'युवाको प्रश्न नेतृत्वसँग' विषयक खुला बस सञ्चालन गरेको थियो । जेसिसको उद्देश्यसँगै जिल्लाको विकासमा रचनात्मक ढंगले काम गर्दै आएको जेसिस पाल्पाका अध्यक्ष विवेककाजी शाक्यले बताए । अस्थिर राजनीतिक, बढ्दो बेरोजगारीका कारण मुलुकमा केही पनि छैन भन्ने भाष्य पछिल्लो पुस्ताका युवाहरूमा बढ्दै

गएका बेला यहाँका युवाहरूले भने आफ्नो ठाउँ आफै बनाऔं भन्ने अभिप्रायका साथ जिल्लाको विकासमा सक्रिय हुँदै आएका हुन । नागरिकको अबको एक मात्र सपना समृद्धि हो । समृद्ध भविष्यको सपना पूरा गर्नु, वर्तमानको बालनी र निरन्तरता अपरिहार्यता हो । वर्तमान समय जति युवाका लागि महत्वपूर्ण छ त्यति नै देशको समृद्धिका लागि युवाको आवश्यकता छ । विगो विकासका हरेक एजेण्डाहरू युवार्संग जोडिएका छन् । यसैकारण पनि यहाँका युवाहरूले देखाएको सक्रियताको तानसेनवासीले प्रशंसा गर्ने गरेका छन् । उनले भने, 'सरकारी क्षेत्रबाट गर्नुपर्ने कामहरू स्वयम्मा आवद्ध युवाहरूले गर्दै आएका छन्, यो जिल्लामै नभूना क्लवका रूपमा रहेको मूले महशुस गरेको छु ।'

रामपुरका किसानलाई...

...अहिले सबैका घर-घरमा आलु उत्पादन हुने हुँदा कम मूल्यमा आलु बिक्री गर्नुभन्दा बेमौसमी समयमा बिक्री गर्दा धेरै मूल्य पाइने भएपछि घरमा उत्पादन भएका सबै आलु शीतभण्डारणमा किसानले राख्ने गरेका छन् । यहाँका किसानलाई शीतभण्डारणको सुविधाले आलु भण्डारणका लागि अन्यत्र लैजाउनुपर्ने समस्या टारेको छ । पछिल्लो समय किसानले आलु उत्पादनमा जोड दिन थालेका छन् । रामपुर नगरपालिकाले

स्थानीय उत्पादनलाई सुरक्षित साथ भण्डारण गरेर राख्नका लागि तीन सय मेट्रिक टन क्षमताको सुविधा सम्पन्न शीतभण्डारण तयार पारेर सञ्चालनमा ल्याएको छ । रामपुर-६ स्थित कौवा बस्ने सीता देवकोटाले शीतभण्डारणमा आलु राख्ने तयारी गरिरहेका छन् । उनले आलु खनेर सकेपछि घरमा ग्रेडिङ गरेर भण्डारणका लागि शीतभण्डारणमा राख्न आलु तयार पारेर राखेकी छन् । रामपुर नगरपालिकाका किसानले आलुबेटीलाई

व्यावसायिक बेटीमा जोड दिइएका छन् । जिल्लाकै आलु उत्पादनका लागि राम्रो पकेट क्षेत्र रहेको हुँदा आलुबाट राम्रो आयआर्जन गर्न किसान सफल बनेका छन् । रामपुर नगरपालिकाका कार्यालय तथा वडा कार्यालयले अनुदान उलानत जातका बीउ उपलब्ध, किसानलाई खेतबारीमै प्राविधिक सेवा, शीतभण्डारणको सुविधाजस्ता विविध कार्यक्रम सञ्चालन गरेपछि पछिल्लो समय यहाँका किसान आलुबेटीमा हौसिएका छन् । -**रश्मि**

वर्गिकृत डिस्प्ले

१ X ५ साइजमा मात्र

वर्गिकृत डिस्प्लेमा विज्ञापन दिनहोस् व्यवसाय बढाउनुहोस् ।
सम्पर्क: ०७५-५२०६०१

सुत्केरीको स्वास्थ्यमा ध्यान पुऱ्याऔं ।

- गर्भावस्थामा कम्तीमा आठ पटक स्वास्थ्य जाँच गराऔं,
- स्वास्थ्य संस्थामा नै प्रसूति सेवा लिऔं,
- नियमित पोषिलो खानेकुरा खुवाऔं,
- बच्चा जन्मनेवित्तिकै विगोती दुध खुवाऔं,
- ६ महिनासम्म आमाको दुध मात्र खुवाऔं,
- बच्चा जन्मेपछि स्वास्थ्य संस्थामा गई स्वास्थ्य परीक्षण गराऔं,
- राष्ट्रिय खोप तालिका अनुसार बालबालिकालाई सबै खोप लगाऔं ।

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
आन्तरिक मामिला, कानून तथा सञ्चार मन्त्रालय
राप्ती उपत्यका (देउचुरी), नेपाल

हरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि www.shittalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

जन्चेतना दैनिकको आधिकारीक वेबसाईट
शितलपाटी .कम
www.shittalpati.com डिजिटल पत्रिका